

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

28 päivänä kesäkuuta 2017*

Ennakkoratkaisupyyntö — Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Tuomioistuimen toimivalta ja tuomioiden täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeuden alalla — Asetus (EY) N:o 44/2001 — 23 artikla — Oikeuspaikkalauseke — Kahden yhtiön väliseen sopimukseen sisältyvä oikeuspaikkalauseke — Vahingonkorvauskanne — Näistä yhden yhtiön edustajien yhteisvastuu delikteistä — Näiden edustajien oikeus vedota tähän sopimusehtoon

Asiassa C-436/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Areios Pagos (ylin tuomioistuin, Kreikka) on esittänyt 7.7.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 4.8.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Georgios Leventis ja

Nikolaos Vafeias

vastaan

Malcon Navigation Co. Ltd. ja

Brave Bulk Transport Ltd.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Prechal sekä tuomarit C. Toader (esittelevä tuomari) ja E. Jarašiūnas,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Kreikan hallitus, asiamiehinään A. Magrippi ja S. Charitaki,
- Espanjan hallitus, asiamiehenään aluksi A. Rubio González, sittemmin A. Gavela Llopis,
- Euroopan komissio, asiamiehinään M. Konstantinidis ja M. Heller,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1; jäljempänä Bryssel I -asetus) 23 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Georgios Leventis ja Nikolaos Vafeias, jotka ovat Brave Bulk Transport Ltd. -nimisen merirahtiyhtiön edustajia, ja toisaalta Malcon Navigation Co. Ltd. (jäljempänä Malcon Navigation) ja joka koskee viimeksi mainitun yhtiön Brave Bulk Transportiin, Leventisiin ja Vafeiasiin kohdistamaa yhteisvastuullista korvausvaatimusta, jonka tutkimisen kuuluminen Kreikan tuomioistuinten toimivaltaan on riitautettu.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Bryssel I -asetuksen 11 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”Tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden on oltava hyvä, ja niiden on perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltainen tuomioistuin määräytyy pääsääntöisesti vastaajan kotipaikan perusteella, ja vastaajan kotipaikan tuomioistuin on aina toimivaltainen, lukuun ottamatta joitakin tarkoin rajattuja tapauksia, joissa riidan kohteen tai osapuolten sopimusvapauden vuoksi jokin muu liittymäperuste on oikeutettu. – –”
- 4 Asetuksen II luvun, jonka otsikko on ”Toimivalta”, 1 jaksoon, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset”, sisältyvän 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:
”Kanne henkilöä vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimissa, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.”
- 5 Kyseisen asetuksen II luvun 2 jaksossa, jonka otsikko on ”Erityinen toimivalta”, olevassa 6 artiklassa säädetään seuraavaa:
”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne myös:
1) jos asiassa on useampia vastaajia, siinä tuomioistuimessa, jonka alueella jollakin vastaajista on kotipaikka, edellyttäen, että kanteiden välillä on niin läheinen yhteys, että niiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on toivottavaa, jotta kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin;

– –”

- 6 Kyseisen luvun 7 jaksossa, jonka otsikko on ”Tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus”, on muun muassa 23 artikla, jossa säädetään seuraavaa:

”1. Jos asianosaiset, joista ainakin yhden kotipaikka on jäsenvaltiossa, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava syntynyt riita tai tietystä oikeussuhteesta syntyvät vastaiset riidat, tuolla tuomioistuimella tai tuon jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia. Toimivalta on yksinomainen, jos asianosaiset eivät toisin ole sopineet. Tällainen toimivaltaa koskeva sopimus on tehtävä:

- a) kirjallisesti tai, jos se on tehty suullisesti, se on vahvistettava kirjallisesti; tai
- b) sellaisessa muodossa, joka vastaa asianosaisten välille muodostunutta käytäntöä; tai
- c) kansainvälisessä kaupassa sellaista muotoa noudattaen, joka vastaa kauppatapaa, jonka asianosaiset tuntevat tai joka heidän olisi pitänyt tuntea ja joka on kyseisen tyyppisten sopimusten osapuolten kyseisellä kaupan alalla laajalti tuntema ja säännöllisesti noudattama.

– –”

- 7 Saman II luvun 9 jaksoon, jonka otsikko on ”Vireilläolo ja samassa yhteydessä käsiteltävät kanteet”, sisältyy muun muassa 27 ja 28 artikla. Asetuksen 27 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa nostetaan samojen asianosaisten välillä samaa asiaa koskevia kanteita, muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa kanne on ensin nostettu, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, että tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen.

2. Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen, tulee muiden tuomioistuinten tuon tuomioistuimen toimivallan vuoksi jättää asia tutkimatta.”

- 8 Bryssel I -asetuksen 28 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa vireillä olevat kanteet liittyvät toisiinsa, tuomioistuin, jossa kannetta ei ole pantu vireille ensimmäisenä, voi keskeyttää asian käsittelyn.

2. Jos nämä kanteet ovat vireillä alimmassa oikeusasteessa, mikä tahansa tuomioistuin, jossa kanne on nostettu myöhemmin, voi asianosaisten pyynnöstä myös jättää asian tutkimatta, jos tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen tutkimaan kyseiset kanteet ja niiden yhdistäminen on tämän tuomioistuimen lain mukaan sallittua.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa kanteiden katsotaan liittyvän toisiinsa silloin, kun niiden välillä on niin läheinen liittymä, että niiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on toivottavaa, jotta kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin.”

- 9 Bryssel I -asetuksen 33–37 artiklassa säädetään tuomioiden tunnustamisesta. Asetuksen 33 artiklassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan jäsenvaltiossa annettu tuomio tunnustetaan toisissa jäsenvaltioissa ilman erityistä menettelyä. Asetuksen 34 ja 35 artiklassa mainitaan perusteet, joilla jäsenvaltiossa annettu tuomio voidaan poikkeuksellisesti jättää tunnustamatta toisessa jäsenvaltiossa.

- 10 Asetuksen 34 artiklassa säädetään tältä osin seuraavaa:

”Tuomiota ei tunnusteta, jos:

– –

- 3) tuomio on ristiriidassa sellaisen tuomion kanssa, joka on annettu samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, missä tunnustamista pyydetään;
- 4) tuomio on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa samaa asiaa koskevan ja samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annetun tuomion kanssa ja viimeksi mainittu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, missä tunnustamista pyydetään.”

Kreikan oikeus

- 11 Siviililain 71 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Oikeushenkilö on vastuussa sitä edustavien elinten teoista ja laiminlyönneistä, jos teko tai laiminlyönti on tapahtunut näille elimille uskottuja tehtäviä suoritettaessa ja siitä aiheutuu korvausvelvollisuus. Myös asianomainen henkilö on yhteisvastuussa.”

- 12 Siviililain 39 lukuun, jonka otsikko on ”Deliktit”, sisältyvässä 926 §:ssä, jonka otsikko on ”Usean henkilön aiheuttama vahinko”, säädetään seuraavaa:

”Jos vahinko aiheutuu usean henkilön yhteisesti tekemästä teosta tai jos useat henkilöt ovat samanaikaisesti vastuussa samasta vahingosta, kaikkien näiden henkilöiden korvausvastuu on yhteisvastuullinen. Tätä sovelletaan myös silloin, kun useat henkilöt ovat toimineet samanaikaisesti tai peräkkäin eikä sen selvittäminen, kenen menettelystä vahinko on aiheutunut, ole mahdollista.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 13 Kaikista unionin tuomioistuimen käytössä olevista tiedoista ilmenee, että Malcon Navigation -yhtiö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka Maltalla ja jonka tosiasiallinen kotipaikka on Maroussi (Kreikka), omistaa Panaman lipun alla purjehtivan Sea Pride -nimisen aluksen, jonka hallinnoinnista huolehtii Hellenic Star Shipping Company SA -yhtiö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka Panamalla ja toimistoja myös Maroussissa.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoittaa myös, että Brave Bulk Transportin sääntömääräinen kotipaikka on Maltalla ja sen tosiasiallinen kotipaikka on Maroussi, että Leventis on tämän yhtiön hallituksen ainoa jäsen ja laillinen edustaja ja että Vafeias on sen ainoa pääjohtaja ja sen tosiasiallinen edustaja. Leventis asuu Pireuksessa (Kreikka) ja Vafeias Kifisiassa (Kreikka) (jäljempänä Brave Bulk Transportin edustajat).
- 15 Malcon Navigation teki Brave Bulk Transportin kanssa 9.6.2006 rahtaus sopimuksen, jolla ensin mainittu vuokrasi Sea Pride -aluksen jälkimmäiselle. Sen jälkeen Brave Bulk Transport alivuokrasi aluksen Irakin kauppaministeriölle vehnälastin kuljettamiseksi Hampurista (Saksa) Irakiin.
- 16 Alus palautettiin viisi kuukautta myöhässä rahtaus sopimuksen mukaiseen määräaikaan nähden.
- 17 Malcon Navigation saattoi 17.2.2007 vireille Lontoossa (Yhdistynyt kuningaskunta) välimiesmenettelyn Brave Bulk Transportia vastaan ja vaati korvausta sovitun vuokra-ajan ylittämisestä ja erääntyneistä vuokrista.
- 18 Brave Bulk Transport puolestaan nosti korvauskanteen Irakin valtiota vastaan, koska viivästyminen aluksen palauttamisessa Malcon Navigationille oli vuorostaan johtunut Irakin valtion viivästyisestä tämän aluksen palauttamisessa.

- 19 Malcon Navigation ja Brave Bulk Transport allekirjoittivat 14.11.2007 vapaamuotoisen kirjallisen sopimuksen. Tässä sopimuksessa määrättiin, että vireillä oleva välimiesmenettely keskeytetään kuudeksi kuukaudeksi, että Brave Bulk Transport ilmoittaa Malcon Navigationille Irakin valtiota vastaan nostetun kanteen käsittelyn kulusta ja että, jos Irakin valtion kanssa tehdään sovinto, Malcon Navigation saa vähintään 20 prosenttia rahamäärästä, jonka Irakin valtio maksaa Brave Bulk Transportille. Kyseisen sopimuksen 10 artiklassa määrättiin, että sopimukseen ”sovelletaan Englannin oikeutta”, että se kuuluu ”Englannin tuomioistuinten toimivaltaan” ja että ”High Court of Justice (England & Wales) (alioikeus (Englanti ja Wales), Yhdistynyt kuningaskunta) on yksin toimivaltainen ratkaisemaan kaikki tästä sopimuksesta johtuvat tai siihen liittyvät riidat”.
- 20 Malcon Navigation sai tietoonsa marraskuussa 2008, että Brave Bulk Transport oli sopinut asian 20.5.2008 Irakin valtion kanssa ja vastaanottanut sovitun rahamäärän. Tällöin Malcon Navigation jatkoi välimiesmenettelyä, ja sen hyväksi annettiin 29.9.2009 välitystuomio, jossa se oikeutettiin saamaan vahingonkorvausta.
- 21 Malcon Navigation väittää myös, että Brave Bulk Transportin edustajat ovat hävittäneet yhtiön varat ja siten estäneet Malcon Navigationia saamasta suoritusta tästä korvaussaatavasta.
- 22 Malcon Navigation nosti 22.9.2010 Polymeles Protodikeio Peiraiosissa (Pireuksen alioikeus, Kreikka) Brave Bulk Transportia ja sen edustajia vastaan siviililain 71 ja 926 §:n nojalla vahingonkorvauskanteen saattaakseen vastaajat yhteisvastuulliseen korvausvastuuseen deliktien johdosta. Kyseinen alioikeus hylkäsi 14.11.2007 tehtyyn sopimukseen sisältyvän oikeuspaikkalausekkeen perusteella kanteen siltä osin kuin sitä oli ajettu Brave Bulk Transportia vastaan. Siltä osin kuin kannetta oli ajettu kyseisen yhtiön edustajia vastaan, alioikeus katsoi olevansa toimivaltainen ja hyväksyi asiaratkaisussaan kannevaatimuksen.
- 23 Efeteio Peiraios (Pireuksen ylioikeus, Kreikka), jonne Brave Bulk Transportin edustajat olivat valittaneet Polymeles Protodikeio Peiraiosin ratkaisusta, pysytti alioikeuden ratkaisun toimivaltakysymysten osalta.
- 24 Brave Bulk Transportin edustajat tekivät 31.7.2014 päivätyllä kirjelmällä kassaatiovalituksen Areios Pagosiin (ylin tuomioistuin, Kreikka).
- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että ensimmäisen oikeusasteen ja muutoksenhakuasteen tuomioistuimet ovat katsoneet olevansa toimivaltaisia ratkaisemaan pääasian oikeusriidan Brave Bulk Transportin edustajien osalta, koska kyseisten tuomioistuinten mukaan yhtiön edustajat eivät olleet 14.11.2007 tehdyn sopimuksen osapuolia eikä sopimukseen sisältyvä oikeuspaikkalauseke sitonut heitä.
- 26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tältä osin yhtäältä, että Bryssel I -asetuksen 23 artiklasta ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä johtuu, että tuomioistuimen toimivaltaa koskevaan sopimukseen voidaan lähtökohtaisesti vedota vain sen tehneitä asianosaisia vastaan mutta siihen voidaan poikkeuksellisesti vedota sellaisen asianosaisen hyväksi tai sellaista asianosaista vastaan, joka sopimuksen tekoajankohtana oli sopimukseen nähden ulkopuolinen.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa toisaalta, että kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 alakohdassa säädetään, että jos asiassa on useampia vastaajia, kanne sellaista henkilöä vastaan, jolla on kotipaikka jäsenvaltiossa, voidaan nostaa myös tuomioistuimessa, jonka alueella jollakin vastaajista on kotipaikka, edellyttäen että kanteiden välillä on niin läheinen yhteys, että niiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on toivottavaa, jotta kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tähän verrattuna analoginen riski on olemassa siinä tapauksessa, että useista vastaajista yksi on tehnyt tuomioistuimen toimivaltaa koskevan sopimuksen.

- 28 Kyseisellä tuomioistuimella on edellä todetuin perustein epäilyjä tosiseikkojen osalta toimivaltaisten tuomioistuinten arvioinnin oikeellisuudesta siltä osin kuin on kyse 14.11.2007 tehtyyn sopimukseen sisältyvän oikeuspaikkalausekkeen ulottuvuudesta.
- 29 Tässä tilanteessa Areios Pagos päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Sovelletaanko oikeuspaikkalauseketta, josta kaksi yhtiötä eli Malcon Navigation ja Brave Bulk Transport ovat sopineet Bryssel I -asetuksen 23 artiklan nojalla ja joka sisältyy tässä tapauksessa niiden välillä 14.11.2007 tehtyyn vapaamuotoiseen sopimukseen, jonka 10 artiklan mukaan ’tähän sopimukseen sovelletaan Englannin oikeutta, se kuuluu Englannin tuomioistuinten toimivaltaan ja High Court of Justice (England & Wales) on yksin toimivaltainen ratkaisemaan kaikki tästä sopimuksesta johtuvat tai siihen liittyvät riidat’, myös Brave Bulk Transportia edustavien elinten toimien ja laiminlyöntien osalta, joista tämä yhtiö on vastuussa Kreikan siviililain 71 §:n nojalla, vastuuhenkilöihin, jotka ovat hoitaneet tehtäviään ja ovat saman 71 §:n, luettuna yhdessä Kreikan siviililain 926 §:n kanssa, nojalla vastuussa yhtiön, joka on oikeushenkilö, kanssa yhteisvastuullisesti?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko Bryssel I -asetuksen 23 artiklaa tulkittava siten, että kun kahden yhtiön välillä tehtyyn sopimukseen sisältyy oikeuspaikkalauseke, näistä yhtiöistä toisen edustajat voivat vedota tähän ehtoon kiistääkseen tuomioistuimen toimivallan ratkaista vahingonkorvauskanne, jolla heidät pyritään saattamaan yhteisvastuullisesti vastuuseen väitetyistä delikteistä, joita he ovat tehneet suorittaessaan tehtäväänsä.
- 31 Aluksi on syytä muistuttaa, että siltä osin kuin Bryssel I -asetuksella on jäsenvaltioiden välisissä suhteissa korvattu tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27.9.1968 tehty yleissopimus (EYVL 1972, L 299, s. 32), sellaisena kuin se on muutettuna uusien jäsenvaltioiden liittymistä tähän yleissopimukseen koskevilla myöhemmillä yleissopimuksilla, unionin tuomioistuimen mainitun yleissopimuksen määräyksistä antama tulkinta pätee myös asetuksen säännösten tulkinnan osalta, mikäli kyseisten määräysten ja säännösten voidaan katsoa vastaavan toisiaan, ja näin on Bryssel I -asetuksen 23 artiklan osalta, joka on tullut yleissopimuksen 17 artiklan ensimmäisen kohdan tilalle (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2016, Hőszig, C-222/15, EU:C:2016:525, 30 ja 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 32 Koska sen jäsenvaltion tuomioistuinten toimivalta, jonka alueella vastaajan kotipaikka on, on Bryssel I -asetuksen mukaisessa järjestelmässä asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa ilmaistu yleinen periaate, kyseisen asetuksen 23 artiklassa säädettyjen kaltaisia poikkeuksellisia toimivaltasääntöjä ei voida tulkita tavalla, joka menisi asetuksessa nimenomaisesti mainittujen tilanteiden ulkopuolelle (ks. vastaavasti tuomio 17.9.2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, 37 ja 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 33 Bryssel I -asetuksen 23 artiklassa mainitaankin selkeästi, että sen soveltamisala rajoittuu tilanteisiin, joissa asiaosaiset ”ovat sopineet” tuomioistuimesta. Kuten kyseisen asetuksen johdanto-osan 11 perustelukappaleesta ilmenee, juuri sopimuspuolten tahtojen yhtyminen oikeuttaa sen, että sopimuspuolten sopimusvapauden periaatteen mukaisesti annetaan etusija muulle tuomioistuimelle kuin sille, joka olisi mahdollisesti ollut mainitun asetuksen mukaan toimivaltainen (tuomio 21.5.2015, El Majdoub, C-322/14, EU:C:2015:334, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 20.4.2016, Profit Investment SIM, C-366/13, EU:C:2016:282, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 34 Unionin tuomioistuin on siten todennut, että asiaa käsittelevällä tuomioistuimella on in limine litis velvollisuus tutkia, onko oikeuspaikkalausekkeelle saatu tosiasiallisesti sopimuspuolten hyväksyntä, minkä on ilmentävä selkeästi ja tarkasti, koska Bryssel I -asetuksen 23 artiklan 1 kohdassa asetettujen muotovaatimusten tarkoituksena on tässä yhteydessä taata, että hyväksyntä on todella saatu (tuomio 7.7.2016, Hószig, C-222/15, EU:C:2016:525, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Sopimukseen sisältyvä oikeuspaikkalauseke voi näin ollen lähtökohtaisesti vaikuttaa vain sellaisten osapuolten välisissä suhteissa, jotka ovat antaneet suostumuksensa tämän sopimuksen tekemiseen (tuomio 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 36 Pääasiassa kyseessä olevaan oikeuspaikkalausekkeeseen vetoavana tahona ei nyt käsiteltävässä asiassa ole asianosainen, joka on osapuolena sopimuksessa, johon ehto sisältyy, vaan kyseiseen sopimukseen nähden ulkopuolisia henkilöitä.
- 37 Brave Bulk Transportin edustajat eivät kuitenkaan ole ilmaisseet haluavansa tehdä sopimusta tuomioistuimen toimivallasta, minkä lisäksi myöskään Malcon Navigation ei ole sitoutunut tällaiseen sopimukseen näiden henkilöiden kanssa.
- 38 Pääasian asianosaiset ja ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin eivät myöskään ole maininneet seikkoja tai aihetodisteita, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että Brave Bulk Transportin edustajat ja Malcon Navigation olisivat tehneet jotakin Bryssel I -asetuksen 23 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa säädetystä muotovaatimuksista noudattaen tuomioistuimen toimivaltaa koskevan sopimuksen, johon sisältyisi pääasiassa kyseessä olevan kaltainen oikeuspaikkalauseke.
- 39 Bryssel I -asetuksen 6 artiklasta, joka koskee tuomioistuimen toimivaltaa silloin, kun vastaajia on useita, on korostettava, että Bryssel I -asetuksen 23 artiklan säännöksiä on niissä asetettujen edellytysten osalta tulkittava suppeasti, sillä niillä suljetaan pois sekä kyseisen asetuksen 2 artiklan yleisen periaatteen mukainen vastaajan kotipaikan tuomioistuimen toimivalta että sen 5–7 artiklan mukainen erityistoimivalta (tuomio 21.5.2015, El Majdoub, C-322/14, EU:C:2015:334, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 40 Erityisesti asianosaisilla on tekemällä tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus Bryssel I -asetuksen mukaisesti mahdollisuus poiketa sekä tämän asetuksen 2 artiklassa säädetystä yleisestä toimivallasta että myös asetuksen 5 ja 6 artiklassa säädetystä erityisestä toimivallasta. Asiaa käsittelevä tuomioistuin voi siten olla lähtökohtaisesti sidottu oikeuspaikkalausekkeeseen, jolla poiketaan 5 ja 6 artiklassa säädetystä toimivallasta ja jonka osapuolet ovat tehneet 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti (ks. vastaavasti tuomio 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, 59 ja 61 kohta).
- 41 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ilmaisemiin ristiriitaisten tuomioiden mahdollista riskiä koskeviin pelkoihin vastaamiseksi on lopuksi korostettava, että Bryssel I -asetukseen sisältyy erilaisia mekanismeja, joiden tarkoituksena on tällaisten tilanteiden ehkäiseminen.
- 42 Tämä koskee erityisesti kyseisen asetuksen 27 artiklaa, joka koskee vireilläolovaikutusta, ja 28 artiklaa, joka koskee toisiinsa liittyviä asioita, ja joiden avulla voidaan estää ristiriitaisten tuomioiden antaminen, sekä saman asetuksen 34 artiklan 3 ja 4 alakohtaa, joiden avulla tällaiset tilanteet voidaan korjata jälkikäteen.
- 43 Ennakkoratkaisukysymykseen on edellä todettu perusteiden vastattavana, että Bryssel I -asetuksen 23 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kun kahden yhtiön välillä tehtyyn sopimukseen sisältyy oikeuspaikkalauseke, näistä yhtiöistä toisen edustajat eivät voi vedota tähän lausekkeeseen kiistääkseen tuomioistuimen toimivallan ratkaista vahingonkorvauskanne, jolla heidät pyritään saattamaan yhteisvastuullisesti vastuuseen väitetyistä delikteistä, joita he ovat tehneet suorittaessaan tehtäväänsä.

Oikeudenkäyntikulut

- 44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 23 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kun kahden yhtiön välillä tehtyyn sopimukseen sisältyy oikeuspaikkalauseke, näistä yhtiöistä toisen edustajat eivät voi vedota tähän lausekkeeseen kiistääkseen tuomioistuimen toimivallan ratkaista vahingonkorvauskanne, jolla heidät pyritään saattamaan yhteisvastuullisesti vastuuseen väitetyistä delikteistä, joita he ovat tehneet suorittaessaan tehtäväänsä.

Allekirjoitukset